

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Ravnateljicam in ravnateljem:

- vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
- osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- socialno-varstvenih zavodov,
- glasbenih šol in
- dijaških domov.

Direktorjem in direktoricam:

- Andragoškega centra Republike Slovenije,
- Centra Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja,
- Centra RS za poklicno izobraževanje,
- Centra šolskih in obšolskih dejavnosti,
- Državnega izpitnega centra,
- Pedagoškega inštituta in
- Šole za ravnatelje.

Številka: 611-2/2008/39

Datum: 9. junij 2017

ZADEVA: Nacionalne usmeritve za načrtno kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju

Spoštovani,

skladno z Unescovimi smernicami za razvoj kulturno-umetnostne vzgoje smo Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), Ministrstvo RS za kulturo (MK) in Zavod RS za šolstvo (ZRSŠ) že od leta 2006 partnerji pri načrtnem razvoju tega pomembnega področja, ki preči vzgojo in izobraževanje ter kulturo.

Razvoj in spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti v izobraževanju sta danes prepoznana kot ena od temeljnih, jedrnih funkcij in nalog vsakega izobraževanja. V sodobni, kulturno raznoliki in na znanju temelječi družbi mora posameznik za kakovostno življenje in aktivno udeležbo v družbi med izobraževanjem usvojiti različne veščine in razviti določene kompetence.

Skladno z usmeritvijo Evropske komisije (priročnik *Cultural awareness and expression handbook*, 2016) je pomembno pri otrocih in mladih pa tudi pri strokovnih delavcih v vzgoji in izobraževanju skrbeti za razvoj vseh ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje, ki vključujejo tradicionalne spretnosti, kot so sporazumevanje v maternem in tujih jezikih, digitalna pismenost ter matematična in naravoslovna kompetenca, pa tudi horizontalne spretnosti, kot so učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost ter kulturna zavest in izražanje.

Ključni instrument za neposredno krepitev kulturne zavesti in izražanja je kulturno-umetnostna vzgoja, ki je bistvenega pomena za vseživljenjsko učenje ter celostni razvoj osebnosti in državljanske zavesti.

Strokovnjaki v vzgoji, izobraževanju in kulturi se zavedajo, da tradicionalni učni pristopi ne zadoščajo več. Vedno bolj jih nadomeščajo modeli, ki so usmerjeni k učencu, spodbujanju njegove motivacije ter njegovi aktivni udeležbi, in kulturno-umetnostna vzgoja lahko na tem področju odigra pomembno vlogo. V *Nacionalnih smernicah za kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju (2009)* smo opredelili pomen načrtnega razvoja kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje, cilje in načela. Pri uresničevanju zastavljenih ciljev – od uresničevanja temeljne človekove pravice do izobraževanja in sodelovanja na kulturnem področju, razvijanja ustvarjalnosti, izboljšanja kakovosti izobraževanja, razvijanja estetske občutljivosti in kritičnega odnosa do kulture in umetnosti ... do zavedanja pomena nacionalne kulturne dediščine – je ključno partnerstvo vzgojno-izobraževalnih in kulturnih ustanov ter posameznikov (strokovnjakov, umetnikov ...).

Mnogi vzgojno-izobraževalni zavodi že uspešno sodelujete s profesionalnimi kulturnimi ustanovami in umetniki pri izvajanju projektov in drugih dejavnosti v okviru pouka in drugih šolskih in obšolskih dejavnosti, tudi zato ker sledite priporočilom (strokovnim usposabljanjem, skupnim projektom ipd.), ki jih pripravljamo na nacionalni ravni za doseganje skupnih ciljev na tem področju (Nacionalni program za kulturo 2014-2017).

Pri zagotavljanju kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje imate pomembno vlogo prav vzgojno-izobraževalni zavodi (v nadaljevanju VIZ), ki ste po vsej Sloveniji na tem področju že zelo dejavni. Zato vam v času, ko pripravljate letne delovne načrte za šolsko leto 2017/2018, pošiljamo nekaj informacij in priporočil, s čimer želimo prispevati k še dostopnejši in kakovostnejši kulturno-umetnostni vzgoji.

1. Mreža koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje v VIZ

Eden skupnih ciljev je vzpostavitev nacionalne mreže kulturno-umetnostne vzgoje (v nadaljevanju KUV). Z vzpostavitvijo mreže koordinatorjev KUV v VIZ, kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih, ki so pomemben del mreže KUV, bomo skupno prispevali k načrtnejši, zlasti pa dostopnejši KUV z različnih vidikov: vsebinskega, geografskega in finančnega.

Če se na svojem VIZ odločite vključiti v mrežo koordinatorjev KUV, se predlagani koordinatorji (tudi več iz posameznega VIZ) lahko registrirajo na spletni strani www.kulturnibazar.si (Mreža koordinatorjev KUV).

Registrirane koordinatorje KUV redno mesečno obveščamo o aktualnem dogajanju na različnih področjih kulture po vsej Sloveniji, tudi z informacijami o strokovnih usposabljanjih. Zlasti koristna so obvestila o brezplačni ponudbi za strokovne delavce in/ali otroke in mlade, za koordinatorje KUV pa kulturne ustanove ponujajo tudi vrsto ugodnosti. Več o imenovanju koordinatorjev KUV ter ugodnostih, ki jih le-to prinaša, lahko preberete na spletni strani www.kulturnibazar.si.

2. Novi e-Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje za šolsko leto 2017/2018

Vse, ki v VIZ načrtujete KUV dejavnosti, obveščamo, da je od 26. maja 2017 na spletni strani www.katalog.kulturnibazar.si dostopen osmi *Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje*, spletni imenik slovenskih kulturnih ustanov, ki delujejo na področju KUV. Katalog je odličen **pripomoček za načrtovanje KUV dejavnosti v VIZ in načrtovanje strokovnih usposabljanj za KUV**. Struktura e-kataloga omogoča pridobivanje informacij po različnih brskalnikih: po umetnostnih področjih, po starostni skupini, po ceni (vključena tudi brezplačna ponudba), trajanju, kraju ali regiji. Posebej je označena možnost gostovanja ter dostopnost za skupine s posebnimi potrebami, omogoča pa tudi neposredne stike s koordinatorji KUV v kulturnih ustanovah.

Odzivi uporabnikov kažejo, da lahko VIZ s pomočjo kataloga bolje spoznajo posamezna področja umetnosti in kulture, hitreje in učinkoviteje načrtujejo kakovostne KUV dejavnosti, hkrati pa jim katalog omogoča tudi boljše partnersko povezovanje s kulturnimi ustanovami.

3. Prvi Kulturni bazar v regiji, nacionalno strokovno usposabljanje v Mariboru, 29. november 2017

Novembra letos bo v Mariboru potekal **prvi Kulturni bazar v regiji**. Na tem nacionalnem strokovnem usposabljanju bomo predstavili številne primere dobrih praks kreativnega partnerstva VIZ in kulturnih ustanov, spregovorili o pomenu in vlogi KUV ter predstavili številne možnosti razvoja kakovostne KUV tako v širši regiji kot tudi na nacionalni ravni. Osrednji del usposabljanja bo potekal v **Slovenskem narodnem gledališču Maribor**, medtem ko bo del popoldanskega programa potekal tudi po ostalih mestnih kulturnih ustanovah, v katerih se bodo predstavila vsa področja kulture na dostopen in praktičen način.

Strokovne delavce različnih predmetov oziroma predmetnih področij, predstavnike timov, ki v VIZ skrbite za načrtno KUV, ter seveda koordinatorje KUV v VIZ vabimo na **enodnevno brezplačno strokovno usposabljanje**.

Program in prijavnica bosta objavljeni na www.kulturnibazar.si v prvi polovici septembra.

4. **Evropski teden športa in nacionalni projekt Umetnost, šport in dediščina: strokovni posvet in razstava, od 25. septembra do 14. oktobra 2017 v Španskih borcih v Ljubljani**

Organizatorji projekta *Umetnost, šport in dediščina*: MK, MIZŠ (Direktorat za šport in Urad za izobraževanje), ZRSS, Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez ter Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani smo področja ustvarjalno povezali in odprli prostor za kreativna partnerstva v okviru **Evropskega tedna športa 2017**. Pripravili bomo celodnevni **nacionalni strokovni posvet *Umetnost, šport in dediščina***, ki bo **25. septembra 2017** v Španskih borcih v Ljubljani. Od 25. septembra do 14. oktobra pa bo odprta **istoimenska razstava**.

Na posvetu in razstavi bomo z različnimi dejavnostmi predstavili, kako se umetnost, dediščina in šport že prepletajo, kako jih lahko še povežemo, spoznali bomo kakovostne kulturne vsebine, katerih sestavni del sta (tudi) šport in gibanje oziroma telesna dejavnost. Predstavljene vsebine in projekti bodo lahko osnova za spodbudo otrokom in mladim za športno udejstvovanje, za kritično razpravo o športu, o odnosu do športa, o razmisleku o športu kot kulturi, o povezanosti športa z drugimi področji, o povezanosti športa z umetnostjo in dediščino ipd. Predstavili pa bomo tudi uspešne prakse kreativnega partnerstva umetnikov in športnikov ter možnosti za inovativne pristope medpredmetnega in medpodročnega povezovanja.

Posvet bo namenjen strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju (od vrtcev do srednjih šol, tudi fakultet), zato nanj vabimo učitelje različnih predmetov, še posebej pa športne pedagoge. Razstavo in spremljajoče pedagoške dejavnosti smo namenili strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju, športnim pedagogom iz različnih športnih ustanov ter organiziranim skupinam otrok/učencev/dijakov iz vzgojno-izobraževalnih zavodov.

Program in prijavnica na posvet bosta objavljena do konca junija na spletnih straneh www.zrss.si, www.kulturnibazar.si (v posebni rubriki Umetnost, šport in dediščina) ter na <http://ewos.olympic.si>, medtem ko bo spremljajoči program razstave na omenjenih spletnih straneh objavljen v začetku septembra.

O celotnem programu **Evropskega tedna športa** si lahko več preberete na spletni strani <http://ewos.olympic.si>. Med drugim boste tam našli tudi informacije o dogodkih, ki jih na temo športa v tistem času pripravljajo kulturne ustanove po vsej Sloveniji.

5. **Nacionalni Teden kulturne dediščine 2017, od 23. do 30. septembra**

Nacionalni medresorski projekt **Teden kulturne dediščine** (TKD) je namenjen spodbujanju in izvajanju vsebin s področja kulturne dediščine. Nosilec projekta je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) v sodelovanju s partnerji MK, MIZŠ, ZRSS in Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO. TKD je tesno povezan z Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD). Želimo si, da bi čim več VIZ tudi ob letošnji temi **VODA - od mita do arhitekture** obiskalo številne brezplačne prireditve po celi Sloveniji. Več informacij o projektu najdete na www.zvkds.si/sl/dekd/dekd-prireditve

pod geslom Teden kulturne dediščine, kjer bo od 16. junija 2017 dostopen tudi celoten program.

6. Mesec prostora, oktober 2017

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) vas skupaj z MIZŠ in MK vabi k sodelovanju v **Mesecu prostora 2017**, ki bo letos oktobra potekal že četrto leto zapored, tokrat z osrednjim sloganom »**Zeleni prostor povezuje**«.

VIZ vabimo, da s svojimi aktivnostmi prispevate k vzgoji in izobraževanju otrok in mladih za trajnostno ravnanje s prostorom. Praznovanju meseca prostora se lahko pridružite tudi s sodelovanjem z ustanovami in nevladnimi organizacijami, ki izvajajo dejavnosti izobraževanja na področju urejanja prostora in arhitekture.

Program dogodkov in obširnejše informacije o Mesecu prostora 2017 so na voljo na spletnem naslovu: http://www.mop.gov.si/si/mesec_prostora_2017/. Vse sodelujoče organizacije v Mesecu prostora 2017 bodo prejele plakat, ki ga je MOP natisnilo v ta namen.

7. Jubilejni 10. Kulturni bazar 2018, 5. april 2018 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Strokovne delavce VIZ, še posebej predstavnike timov, ki v VIZ skrbite za načrtno KUV, ter seveda koordinatorje KUV v VIZ vabimo, da v svojem letnem delovnem načrtu za šolsko leto 2017/2018 načrtujete obisk **enodnevnega brezplačnega strokovnega usposabljanja jubilejnega 10. Kulturnega bazara 2018**. Osrednja tema v letu 2018 bo **Evropsko leto kulturne dediščine 2018**, posebno pozornost v programu strokovnega usposabljanja pa bomo namenili tudi **Cankarjevemu letu 2018** ter **medgeneracijskemu povezovanju**.

Več o Kulturnem bazaru, ki poleg kulture, vzgoje in izobraževanja povezuje tudi druga področja (zdravje, kmetijstvo, okolje in prostor itd.), si lahko ogledate na spletni strani www.kulturnibazar.si. Program in prijavnica na strokovno usposabljanje bosta objavljeni v začetku januarja 2018.

Želimo vam uspešno in ustvarjalno načrtovanje dejavnosti v šolskem letu 2017/18 in upamo, da jih boste obogatili tudi z našimi priporočili.

Lep pozdrav,

dr. Vinko Logaj

DIREKTOR

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo
Ljubljana

1

Anton Peršak

dr. Maja Makovec Brenčič

5/5